

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 537

2343

SYNODICI.

2344

jor est in lectione diversitas, cuius specimen si : In Prooemio: *vim haberent pro vim babuerint, additiones nostras juvando pro editiones nostras innovando, hoc tantum libello pro hoc tamen libello.* In Decreto I. *exquisitissimam pro exquisitam.* In Decreto II. *bujus sacri Concilii pro bujusmodi sacri Concilii, effectum gratie confert pro effectum confert.* In Decreto III. *inviolabiliter custodiri pro inviolabiliter observari, et honoris eorum; post presentem enim pro et honoris.* Post presentem &c. quorum quaedam manifeste vulgari lectioni praferenda sunt.

Ad horum Statutorum calcem ejusdem Sec. manu adscripta sunt Alia coacervata, quorum hic ingressus: *In nomine domini amen. Cum statuta sanctorum patrum et pia monita sint digne in omnibus memoriter retinenda et opere complenda. tamen in conuentibus synodalibus propter thepidos et minus in obseruantijs mandatorum feruentes sunt frequentius repetenda. ideo primo et principaliter monemus. et per excommunicatis sententiam diu latam mandamus, quatenus omnes a manifesta cohabitacione sibi caueant et infra XIV. dies domos suas a focarijs (Ancillis) expurgent et emundent.* &c. Ita deinceps de decenti Ecclesiarum habitu et Sacrorum celebrazione, de vitandis Clero Tabernis et lusu, de Simonia, de accessu Synodorum &c. proposita etiam, quod displicet, multa mediae Marcae argenti, et unius

Fertonis (vide *Ducangii Glössar.*) praecipitur. Emanasse e quādam Synodo, seu Capitulo Archidiaconali, et quidem in Bohemia haec Decreta e sequente concilio: *Item cum merito matrem nostram ecclesiam pragensem imitari in officio diuino debeamus. Volumus et mandamus. ut de cetero Venite in domibus circa defunctum in vigilijs non cantetur.* Imo Archidiaconatus iste diserte indicatur deinceps in his: *Volumus — ut plebani sue rectores ecclesiarum archidiacaonatus pragensis &c.* Certiora fortasse dedisset horum Statutorum exitus, sed imperfecta destituit Librarius destitutus ipse a membrana.

DCCCCXLV.

Codex membraneus lat. Sec. R. 3286 XIV. Folior. 64. 4. eleganter scriptus, rubricis distinctus, et prius Monasterii, ut praefert, B. V. M. in Gärsten O. S. B. quod in Austria super. fuit, exhibit Exemplar Statutorum *Synodarium Arnesti Archiep. Pragenis.* Impressa sunt haec Statuta primum in *Noua Plzna* 1476. quae Editio rarissima in Bibliotheca Univ. Pragae visitur, tum a. 1606. Pragae curante celebri G. Bartholo Pontano a Braitenbach, unde ea *Harzhemius* in T. IV. *Concill. Germ.* p. 381. repreaesentavit addita lectionis varietate, ultra quam nihil in Textu nostro occurere putem. Sed lapsus est in anno celebratae Synodi *Harzhemius*, qui

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 537

2345

C O D I C E S

2346

qui MCCCLV. praescripsit, inductus ab alio *Arnesti Statuto*, quod p. 405. subjecit, quodque istum annum ad calcem habet. Vel istud ipsum *Statutum erroris illum admonere poterat; incipit enim: Et licet in Libro Constitutionum sive Statutorum Provincialium sit praemissum et per Nos dudum mandatum &c.* Vides *dudum*. Non igitur a. 1355. verum, ut rite habet *Clausula nostra miniatia: Datum prage anno domini M°. CCC°. XLIX°. die XII. mens. nouembris. archiepiscopatus domini Arnesti anno sexto.* Nam cum *Arnestus factus sit Episcopus anno 1342.* biennio vero vero post Archiepiscopus, ut in ejus *Vita Balbinus*, et *Editores Effigier. Doctorum Bob. tradunt*, annus ejus Archiepiscopatus *sextus* in an. 1349. cadit.

Fol. 37. continuo *Incipit summa de tribus punctis essentialibus christiane Religionis, cuius initium: Religio munda et immaculata apud deum hec est &c.* Puncti autem illi tres sunt: *Credere articulos fidei. Seruare decem mandata decalogi. Euitare septem mortalia peccata*, quibus instar quarti horum *Remedia accedunt.* Ad calcem legas: *Finitus est iste liber. anno domini. M°. CCC°. LXXXVI°. in die sancte praxedis.* Et iterum: *Hij sunt puncti religionis christiane collecti per magistrum Thomam ybertinum. anno domini M°. CCC°. XVI°.* Vides primo tò *Finire saepe Librarii esse, non Autoris; dein quis hic Ybertinus?*

Puta *Thomam Hybernicum*, non *Dominicanum*, quem *Altamura*, non *Franciscanum*, quem *Waddingus* volebat, sed *Sorbonae Socium*, ut pluribus habes in *Scriptt. Ord. Praed. T. I. p. 744.* ubi etiam de *Opusculo nostro*, quod prelo nunquam subditum fuisse putem.

Fol. 62. p. 2. Statuta Synodia. Ingressus: In nomine domini Amen. Nos Arnestus dei et Apostolice sedis gratia pragensis Episcopus &c. Non dum igitur Archiepiscopus, ideoque recte ad calcem: *Aduum et datum prage Anno domini M°. CCC°. XLIII. in die sancti luce pontificatus uero nostri Anno primo.* Nihil de his Statutis *Harzbemius*, sed neque *Balbinus* eorum in *Vita Arnesti* meminit. Quare mihi Decreta, siue *Canones XV.* quibus constant, singillatim percensenda sunt. I. vibratur Anathema in *Ludovicum de Bauaria*, qui pro Imperatore se gerit. II. idem fit in *Petrum presbyterum filium quondam Dywischij de Dobronicz* violenter occupantem parochiale Ecclesiam in *Netoficz*. III. Denuntiantur Haeretici, eorumque Fautores. IV. Oratio dominica et Symbolum Apostolorum recitetur in *wlgari bobemico et theutunico* formula ab episcopo praescripta. V. Plebani singulis Dominicis et Festis promulgant excommunicationem in *Usurarios*. VI. Promulgant iisdem diebus, *Usurarios* ad Consistorium citari posse. VII. Idem pro administratione Sacra-

men-

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 537

2347

SYNODICI.

2348

mentorum, Benedictione Nuptiarum et Sepultura nihil exigant. VIII. Archidiaconi et Decani rurales pro distributione sacrorum liquorum a Plebanis nihil exigant, nec admittant. IX. Nemo Plebanorum autoritate propria excommunicationem decernat. X. Inculcatur Residentia ecclesiarum Rectoribus, et Visitatio adnuntiatur. XI. Concubinatu minae intentan-

tur. XII. Prohibetur Benedictio Ferri igniti et Aquae, in qua purgandi merguntur. XIII. Contra Sacerdotes fine titulo beneficij ecclastici gyrovagos. XIV. Contra Armorum offenditum gestationem et pro habitu et tonsura clericali. XV. Aboletur Statutum Antecessorum de Jejunio ante Festum epiphaniae, SS. Viti et Modesti, atque Corporis Christi.

